

Sprawa C – 264/19**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

29 marca 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Bundesgerichtshof (Niemcy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

21 lutego 2019 r.

Powód, wnoszący rewizję i druga strona w postępowaniu rewizyjnym:

Constantin Film Verleih GmbH

Pozwani, wnoszący rewizję i druga strona w postępowaniu rewizyjnym:

YouTube LLC

Google Inc.

Przedmiot postępowania głównego

Pozew wniesiony przez uprawnionego posiadacza wyłącznych praw do korzystania z filmów przeciwko platformie internetowej „YouTube” i jej spółce dominującej „Google” o uzyskanie informacji o adresie e-mail, numerze telefonu i adresie IP użytkowników, którzy nielegalnie zamieścili filmy na YouTube

Przedmiot i podstawa prawna odesłania prejudycjalnego

Wykładnia prawa Unii, art. 267 TFUE

Pytania prejudycjalne

1. Czy wymienione w art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/48/WE adresy producentów, wytwórców, dystrybutorów, dostawców oraz innych

poprzednich posiadaczy towarów lub usług, jak również hurtowników i detalistów, które w stosownych przypadkach zawiera informacja określona w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2004/48/WE, obejmują również

- a) adresy e-mail użytkowników usług lub
  - b) numery telefonów użytkowników usług lub
  - c) adresy IP używane przez użytkowników usług przy zamieszczaniu plików naruszających prawo wraz z dokładnym momentem zamieszczenia?
2. W razie udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze lit. c):

Czy informacja, którą należy przekazać na podstawie art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/48/WE, obejmuje również adres IP użytkownika, który zamieścił uprzednio pliki w sposób naruszający prawo, jeśli ten adres był ostatnio używany przez użytkownika w celu uzyskania dostępu do swojego konta Google/YouTube, wraz z dokładnym momentem uzyskania dostępu, niezależnie od tego, czy w trakcie tego ostatniego korzystania z konta doszło do naruszeń prawa?

Przywołane przepisy prawa Unii

Artykuł 8 dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz.U. 2004, L 157, s. 45).

Przywołane przepisy krajowe

§ 101 ust. 1 zdanie 1, ust. 2 pkt 3, ust. 3 pkt 1 Urheberrechtsgesetz (ustawy prawo autorskie, zwanej dalej „UrhG”)

§ 111 ust. 1 zdanie 1 pkt 2 Telekommunikationsgesetz (ustawy prawo telekomunikacyjne, zwanej dalej „TKG”)

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i przebiegu postępowania

- 1 Powód jest niemiecką spółką dochodzącą wyłącznych praw do korzystania z filmów „Parker” i „Scary Movie 5”. Pozwany ad 1 utrzymuje platformę internetową „YouTube”, na której pliki wideo mogą być zamieszczane i udostępniane innym użytkownikom Internetu. Pozwany ad 2 jest spółką dominującą w stosunku do pozwanego ad 1 i właścicielem domen wykorzystywanych przez pozwanego ad 1 do utrzymywania platformy internetowej. Przed zamieszczeniem filmów wideo na platformie internetowej „YouTube” użytkownicy muszą najpierw zarejestrować się u pozwanego ad 2,

zakładając „konto użytkownika Google” i podać nazwisko, adres e-mail i datę urodzenia. W celu upubliczniania na platformie filmów trwających dłużej niż 15 minut należy ponadto podać numer telefonu komórkowego, na który przesyłany jest kod aktywacyjny wymagany do takiego upublicznienia. Zgodnie z dokumentem zawierającym warunki korzystania i politykę prywatności pozwanych użytkownicy platformy wyrażają zgodę na przechowywanie protokołów serwera, w tym adresu IP, daty i godziny korzystania oraz indywidualnych wniosków, a także na wykorzystywanie tych danych przez zaangażowane przedsiębiorstwa.

- 2 W dniu 29 czerwca 2013 r. na platformie internetowej pozwanego ad 1 użytkownik o nazwie N1 zamieścił film „Parker” w pełnej długości i w języku niemieckim. Film ten do czasu jego zablokowania w dniu 14 sierpnia 2013 r. był pobrany ponad 45 000 razy. We wrześniu 2013 roku film „Scary Movie 5” w pełnej długości został zamieszczony przez użytkownika o nazwie N2 i pobrany ponad 6000 razy do czasu jego zablokowania w dniu 29 października 2013 roku. Ponadto kopia tego filmu została ponownie zamieszczona na platformie w dniu 10 września 2014 r. przez użytkownika o nazwie N3 i pobrana ponad 4700 razy do czasu jej zablokowania w dniu 21 września 2014 r.
- 3 Powód wnosi o nakazanie pozwanym dostarczenia mu informacji dotyczących użytkowników N1, N2 i N3 poprzez wskazanie każdorazowo następujących danych przechowywanych przez pozwanych: a) adresu e-mail użytkownika, b) numeru telefonu użytkownika, c) adresu IP użytego przez użytkownika przy zamieszczaniu pliku na platformie, wraz z dokładnym momentem jego zamieszczenia, ze wskazaniem daty i godziny, w tym minut, sekund i strefy czasowej (momentu załadowania pliku), d) adresu IP ostatnio używanego przez użytkownika w celu uzyskania dostępu do jego konta Google/YouTube, wraz z dokładnym momentem uzyskania dostępu, ze wskazaniem daty i godziny, w tym minut, sekund i strefy czasowej (momentem dostępu).
- 4 Landgericht Frankfurt am Main (sąd okręgowy we Frankfurcie nad Menem) oddalił powództwo. W odpowiedzi na apelację powoda Oberlandesgericht Frankfurt (wyższy sąd krajowy we Frankfurcie nad Menem) częściowo uwzględnił apelację i nakazał pozwanym podanie informacji o adresie e-mail każdego z użytkowników. Zarówno powód, jak i pozwani wnieśli rewizję (Revision) od tego wyroku do Bundesgerichtshof (federalnego trybunału sprawiedliwości). Powód wnosi nadal o nakazanie pozwanym udzielenia informacji o numerach telefonów i adresach IP użytkowników. Pozwani w swojej rewizji wnoszą o oddalenie powództwa w całości.

Zwięzłe uzasadnienie odesłania prejudycjalnego

- 5 Powód opiera swoje roszczenia o udzielenie informacji na § 101 ust. 1 zdanie 1, ust. 2 pkt 3, ust. 3 pkt 1 UrhG. Przepis ten służy transpozycji art. 8 dyrektywy 2004/48 i w związku z tym musi być interpretowany zgodnie z tą dyrektywą.

Uwzględnienie obu rewizji zależy od tego, jakie informacje należy podać zgodnie z art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/48/WE. Rewizja powoda zostanie uwzględniona, jeżeli może on również żądać informacji o numerach telefonów użytkowników i adresach IP wykorzystywanych przez nich do naruszającego prawo zamieszczania plików na platformie. Rewizja pozwanych jest uzasadniona, jeżeli pozwani nie są zobowiązani do udzielenia informacji o adresach e-mail użytkowników.

- 6 W przedmiocie pytania pierwszego lit. a): Istotne jest, czy informacja o „nazwach i adresach” w rozumieniu art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/48 obejmuje również adresy e-mail. Zdaniem sądu odsyłającego cel ochrony, jakiemu służyć mają § 101 ust. 3 UrhG i art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy, wymaga, aby przepisy te dotyczyły także adresów e-mail. Roszczenie o udzielenie informacji skierowane do osób trzecich ma na celu umożliwienie uprawnionemu podmiotowi zidentyfikowania sprawcy naruszenia. Ze względu na to, iż podczas rejestracji użytkownika platformy pozwany ad 1 zapisywał jedynie (fikcyjną) nazwę użytkownika i adres e-mail, ustalenie sprawcy naruszenia byłoby od samego początku utrudnione, gdyby uprawniony podmiot nie mógł uzyskać informacji o adresie e-mail. Byłoby to jednak sprzeczne z celem dyrektywy 2004/48 (zob. motyw 3).
- 7 W przedmiocie pytania pierwszego lit. b): Wątpliwe jest, czy termin „adres” użyty w art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/48 obejmuje również numer telefonu. Zgodnie z wyraźnym brzmieniem tego przepisu numery telefonów nie są nim objęte.
- 8 Za przyjęciem przeciwnego stanowiska przemawia fakt, że pozwani co do zasady nie mogą z góry udzielać informacji o „nazwach i adresach” w rozumieniu imienia i nazwiska oraz adresu pocztowego ze względu na anonimowość przyznaną użytkownikom na platformach takich jak platforma pozwanego ad 1. Natomiast w przypadkach, gdy użytkownik chce upublicznić na platformie pozwanego ad 1 film wideo trwający dłużej niż 15 minut, podanie numeru telefonu jest nie tylko wymagane, ale jest on również weryfikowany poprzez przesłanie kodu aktywacyjnego. Zgodnie z § 111 ust. 1 zdanie 1 pkt 2 TKG przy przydzielaniu numerów telefonów należy zapisać imię i nazwisko oraz adres abonenta. Z uwagi na fakt, że nie jest to wymagane w przypadku przydzielania adresów e-mail, to informacja o numerze telefonu mogłaby być jedynym skutecznym i prowadzącym do celu środkiem realizacji praw własności intelektualnej w przypadku omawianych tutaj naruszeń.
- 9 Ponadto za przyjęciem tego stanowiska przemawia fakt, że nowoczesna technologia telekomunikacyjna umożliwia wysyłanie pism na telefon lub na inne mobilne urządzenie końcowe za pomocą wiadomości SMS, MMS lub komunikatorów internetowych. W takich przypadkach numer telefonu stanowi „adres”, pod który jest wysyłana ta pisemna komunikacja.

- 10 W przedmiocie pytania pierwszego lit. c): Powstaje pytanie, czy art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/48 obejmuje również adres IP wykorzystany do naruszającego prawo zamieszczania plików na platformie.
- 11 Przeciwno temu przemawiałaby jego funkcja. Adres IP nie jest przypisany do konkretnej osoby, ale – w przypadku dynamicznego adresu IP ponadto tylko tymczasowo – do interfejsu sieciowego urządzenia komunikującego się z Internetem. Nie pozwala on zatem na identyfikację konkretnej osoby. Co więcej, adres IP identyfikuje jedynie urządzenie komunikujące się z Internetem za pomocą interfejsu sieciowego, ale nie dalsze, podłączone do niego urządzenia.
- 12 Przeciwno temu przemawia także argument, iż adresy IP stanowią dane osobowe, (zob. wyrok z dnia 19 października 2016 r., Breyer, C-582/14, EU:C:2016:779). Dlatego też konieczne jest wyważenie odnośnych praw podstawowych. Dokonując wykładni prawa krajowego zgodnie z dyrektywą, sądy państw członkowskich muszą bowiem zapewnić odpowiednią równowagę między różnymi prawami podstawowymi chronionymi przez porządek prawny Unii. Przy przekazywaniu danych osobowych osobom trzecim, będącym podmiotami prywatnymi, w celu ścigania naruszeń praw autorskich należy w szczególności uwzględnić z jednej strony prawo do poszanowania życia prywatnego (art. 7 Karty praw podstawowych UE) i ochronę danych osobowych (art. 8 Karty praw podstawowych UE), a z drugiej strony prawo własności (art. 17 ust. 2 Karty praw podstawowych UE).
- 13 Zgodnie z art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/48 użytkownicy muszą liczyć się z przekazaniem (jedynie) swojej nazwy i adresu. Informacja o używanych przez nich adresach IP mogłaby naruszać ich prawo do poszanowania życia prywatnego. Należy również wziąć pod uwagę, że informacja o (dynamicznym) adresie IP, która zawsze obejmuje także dokładny moment dostępu, ponieważ jest to jedyny sposób umożliwiający identyfikację urządzenia, dostarcza jednocześnie danych na temat dokładnego momentu komunikacji internetowej, w tym danych o strefie czasowej oraz dalszych szczegółów procesu komunikacji, które są chronione na mocy art. 7 i 8 Karty praw podstawowych UE (zob. wyrok z dnia 8 kwietnia 2014 r., Digital Rights Ireland i Seitlinger i in., C-293/12 i C-594/12, UE:C:2014:238, pkt 26 i nast.). Ponadto informacja o adresie IP może naruszać prawo do prywatności niezaangażowanych osób trzecich, jeżeli abonent nie jest sprawcą naruszenia.
- 14 Za włączeniem adresu IP w zakres zastosowania art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/48 przemawia to, że termin „adres” może zgodnie z brzmieniem tego przepisu obejmować każdy rodzaj adresu, w tym również (elektroniczny) adres IP. Adres ten, podobnie jak adres pocztowy i adres e-mail, ułatwia ustalenie sprawcy naruszeń prawa autorskiego.
- 15 Przemawiają za tym również sens i cel dyrektywy 2004/48, która zgodnie z jej motywem 3 służyć ma skutecznej realizacji praw własności intelektualnej. Cel ten nie zostałby zapewniony, gdyby stosować tradycyjne rozumienie „nazw

i adresów”. Informacja dotycząca „nazw i adresów” byłaby zwykle bezużyteczna, ponieważ dane te nie są zazwyczaj ani zbierane, ani weryfikowane przez operatorów platform, takich jak pozwany ad 1. Wynikające z tego kwalifikowane naruszenie własności intelektualnej chronionej na mocy karty (art. 17 ust. 2 Karty praw podstawowych UE) można by uznać za niespełnienie wymogu zapewnienia odpowiedniej równowagi między prawami podstawowymi, które należy pogodzić (zob. wyrok z dnia 18 października 2018 r., Bastei Lübbe, C-149/17, UE:C:2018:841, pkt 46). Przekazanie adresu IP oprócz adresu e-mail i ewentualnie numeru telefonu mogłoby w tym kontekście stanowić właściwy środek służący identyfikacji sprawcy naruszenia prawa, a tym samym służący skutecznej realizacji praw własności intelektualnej w rozumieniu dyrektywy 2004/48.

- 16 W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze lit. c) pojawia się ponadto kwestia, czy można również żądać informacji na temat adresu IP, którego użytkownicy użyli ostatnio w celu uzyskania dostępu do ich konta użytkownika Google/YouTube, niezależnie od tego, czy jest to powiązane z czynem naruszającym prawo (pytanie drugie).
- 17 Przemawia za tym fakt, że ze względu na ciągłą zmianę dynamicznych adresów IP najbardziej aktualny adres IP powinien również zostać włączony w zakres informacji, ponieważ tylko on rzeczywiście stanowi „adres” użytkownika usług w rozumieniu art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/48.
- 18 Takie rozszerzenie prawa do informacji na najnowszy adres IP, niezależnie od powiązanych z nim czynów naruszających prawo, nie byłoby możliwe, gdyby art. 8 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/48 wymagał odniesienia do naruszenia prawa. Adres IP, który był ostatnio używany do korzystania z konta użytkownika Google/YouTube, niekoniecznie jest związany z domniemanym, naruszającym prawo korzystaniem. Konieczność takiego związku mogłaby jednak wynikać z faktu, że pozwani zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2004/48 tylko dlatego mają legitymację bierną, że świadczyli oni usługi służące do dokonywania czynności naruszających prawo, a informacje, które mają być dostarczone na podstawie art. 8 ust. 2 lit. a) i b) tej dyrektywy, odnoszą się właśnie do takich usług naruszających prawo.